

Svar på fråga 2024/25:300 av Mikael Larsson (C)
Upptagande av markförlagd kabel

Mikael Larsson har frågat mig om jag och regeringen kommer att verka för att markförlagda kablar som inte längre används tas upp ur marken för att det till exempel ska vara lättare att bruka jorden.

Vad gäller anläggande av elledningar så utgör det typiskt sett tillståndspliktig verksamhet som regleras särskilt i ellagen och i enlighet med miljöbalkens regler. Större elledningar byggs ofta med stöd av ett särskilt tillstånd, en så kallad nätkoncession för linje. Sådana anläggningar ska enligt 2 kap. 51 § ellagen (1997:857) tas bort i den utsträckning det behövs ur allmän eller enskild synpunkt om ledningen inte längre får användas. Det är Energimarknadsinspektionen som prövar och utövar tillsyn i sådana ärenden.

För elledningar som omfattas av nätkoncession för område eller som inte är koncessionspliktiga gäller den allmänna principen i 2 kap. 8 § miljöbalken att den som har bedrivit en verksamhet

eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar för att avhjälpa eller ersätta skadan eller olägenheten. Om en elledning inte längre behövs och eventuella tillstånd, ledningsrätter eller avtal har slutat gälla, kan tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att ta bort kablarna om det inte redan är reglerat genom t.ex. avtal.

Tillsyn ska enligt 26 kap. 1 § miljöbalken ske i den utsträckning det är nödvändigt för att efterleva miljöbalkens regler samt föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av balken och kan ske antingen på tillsynsmyndighetens eget initiativ eller efter anmälan. Om tillsynsmyndigheten bedömer att det inte är motiverat att ta upp en elkabel med hänvisning till miljöbalken blir frågan civilrättslig mellan markägaren och verksamhetsutövaren.

Frågan om återställande kräver en bedömning från fall till fall utifrån de specifika omständigheterna. Regeringen har förtroende för att myndigheterna gör relevanta avvägningar utifrån gällande regelverk och avser inte i dagsläget ändra på den gällande ordningen.

Det finns därutöver en kostnadsfri tjänst finansierad från offentliga medel som kan minska risken för att man gräver av ledningar, Ledningskollen. Tjänsten kan användas av både privatpersoner, företag, myndigheter, kommuner och andra som ska planera eller utföra markarbeten. Detta underlättar

kommunikation mellan ägare av ledningar, kablar och annan infrastruktur och de som vill veta var dessa finns.

Stockholm den 30 oktober 2024

Ebba Busch